

การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานและผลผลิตภาพของพนักงานธนาคารพาณิชย์ไทย

On-the-Job Training and Productivity of Thai Commercial Bank Officers

พนัญญา ดิษฐปาน (นักศึกษาปริญญาโท),

ที่มาและความสำคัญ

การศึกษาชั้นอุดมศึกษาไม่ทำให้บัณฑิตมีความรู้เพียงพอสำหรับตลาดแรงงาน ธุรกิจหลายประเภทต้องใช้ทักษะเฉพาะที่ไม่มีสอนในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัย เช่น การใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่องผ่านการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงาน การฝึกอบรมทำให้ผลผลิตภาพแรงงานสูงขึ้น และเมื่อแรงงานมีผลผลิตภาพสูงขึ้น เงินได้ของบริษัทก็จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาว่าการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานทำให้ผลผลิตภาพของพนักงานเพิ่มขึ้นหรือไม่ อย่างไร

ขอบเขตการศึกษา

การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานของพนักงานธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กในประเทศไทย

วิธีการศึกษา

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง : ทฤษฎีการลงทุนในทุนมนุษย์ (Human Capital Investment) โดยการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงาน

(On-the-Job Training)

ใช้ข้อมูลรายงานทางการเงิน รายงานประจำปี และรายงานความยั่งยืนของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่

และขนาดเล็กในประเทศไทย ระหว่างพ.ศ. 2552 - 2561 แบ่งเป็น

ธนาคารขนาดใหญ่ 5 แห่ง
และธนาคารขนาดเล็ก 5 แห่ง

โดยทดสอบความสัมพันธ์ของการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานกับผลผลิตภาพของพนักงานด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลช่วงยาว (Panel Data Analysis) กำหนดให้กำไรสุทธิต่อปีของธนาคารแสดงถึงผลผลิตภาพของพนักงาน

สมการคณิตศาสตร์

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \beta_4 X_4$$

Y คือ กำไรสุทธิ (ล้านบาท)

X1 คือ ค่าตอบแทนพนักงาน (ล้านบาท) ประกอบไปด้วย เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ค่ารักษาพยาบาล เงินสมทบประกันสังคม ค่าฝึกอบรม เงินสงเคราะห์และผลประโยชน์อื่นๆ

X2 คือ จำนวนพนักงาน (คน)

X3 คือ จำนวนชั่วโมงที่พนักงานเข้ารับการฝึกอบรม (ชั่วโมงต่อปี)

X4 คือ จำนวนหลักสูตรฝึกอบรม (หลักสูตรต่อปี)

ผลการศึกษา

ธนาคารขนาดใหญ่ ปัจจัยหลักที่มีผลต่อกำไรสุทธิต่อปีของธนาคาร (ซึ่งแสดงถึงผลผลิตภาพของพนักงาน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ จำนวนชั่วโมงที่พนักงานเข้ารับการฝึกอบรม (ชั่วโมงต่อปี) หากให้พนักงานฝึกอบรมเพิ่มขึ้นปีละ 1 ชั่วโมงจะมีกำไรสุทธิลดลง 427.8739 ล้านบาท เมื่อกำหนดให้จำนวนพนักงานในแต่ละปีเท่ากัน ปัจจัยที่สำคัญรองลงมาคือ ค่าตอบแทนพนักงาน หากธนาคารจ่ายค่าตอบแทนให้พนักงานเพิ่มขึ้นปีละ 1 ล้านบาท จะมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 0.6768 ล้านบาท เมื่อกำหนดให้จำนวนพนักงานในแต่ละปีเท่ากัน

ธนาคารขนาดเล็ก ปัจจัยสำคัญที่ทำให้กำไรสุทธิต่อปีเพิ่มขึ้น คือ จำนวนพนักงาน คือ ถ้ามีพนักงานเพิ่มขึ้นปีละ 1 คน จะมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 1.0039 ล้านบาทต่อปี และหากพนักงานได้ฝึกอบรมเพิ่มขึ้นปีละ 1 หลักสูตรจะมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 10.2665 ล้านบาท

สรุปและข้อเสนอแนะ

ธนาคารขนาดใหญ่ หากพนักงานได้ฝึกอบรมเพิ่มขึ้น ธนาคารจะได้กำไรสุทธิต่อปีลดลง มีความเป็นไปได้ว่ากำไรสุทธิที่ลดลงเป็นค่าเสียโอกาสที่พนักงานสละเวลาทำงานไปเข้าฝึกอบรม ในทางกลับกัน หากพนักงานใช้เวลาที่เข้าฝึกอบรมมานั่งทำงานอาจทำให้ธนาคารมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นได้ และหากธนาคารยอมจ่ายค่าตอบแทนให้พนักงานเพิ่มขึ้นจะได้กำไรสุทธิต่อปีเพิ่มขึ้นนั้นอธิบายได้ว่า ค่าตอบแทนที่สูงขึ้นเป็นแรงจูงใจสำคัญให้พนักงานตั้งใจทำงานมากขึ้น เกิดข้อผิดพลาดในงานน้อยลงทำให้ได้ผลประกอบการมากขึ้น เมื่อหักต้นทุนทั้งทางบัญชีและค่าเสียโอกาสแล้ว ธนาคารจึงได้กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นด้วย

ธนาคารขนาดเล็ก หากธนาคารมีจำนวนพนักงานเพิ่มขึ้นและให้พนักงานได้ฝึกอบรมเพิ่มขึ้นจะทำให้กำไรสุทธิต่อปีเพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นว่า การฝึกอบรมมีผลต่อผลผลิตภาพของพนักงาน ยิ่งฝึกอบรมมากขึ้นยิ่งทำให้มีผลผลิตภาพเพิ่มขึ้น จึงควรสนับสนุนให้พนักงานได้รับการฝึกอบรมทุกปี ทั้งหลักสูตรที่ส่งเสริมทักษะทั่วไปที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงานในทุกๆ หน่วยงานและทักษะเฉพาะที่สำคัญยิ่งในการทำงานเฉพาะที่หน่วยงานนั้นๆ

การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานและผลผลิตภาพของพนักงานธนาคารพาณิชย์ไทย

พนัญญา ดิษฐพาน*

บทคัดย่อ

การศึกษาความสัมพันธ์ของการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานกับผลผลิตภาพของพนักงาน เพื่อวิเคราะห์ผลของการฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานของพนักงานต่อผลผลิตภาพของพนักงาน อาศัยแนวคิดการลดต้นทุนการผลิตส่วนเพิ่มจากการเพิ่มผลผลิตภาพแรงงานทำให้ได้ผลผลิตเฉลี่ยเพิ่มขึ้น ผลการศึกษาพนักงานธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็กในประเทศไทยระหว่างพ.ศ. 2552 - 2561 ด้วยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลช่วงยาว (Panel Data Analysis) โดยกำหนดให้กำไรสุทธิต่อปีของธนาคารแสดงถึงผลผลิตภาพของพนักงานพบว่า กรณีธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ หากธนาคารให้พนักงานฝึกอบรมเพิ่มขึ้นปีละ 1 ชั่วโมง จะทำให้มีกำไรสุทธิลดลง 427.8739 ล้านบาท กำไรสุทธิที่ลดลงอาจเป็นค่าเสียโอกาสที่พนักงานสละเวลาทำงานไปฝึกอบรม หากพนักงานใช้เวลาที่ฝึกอบรมมาทำงานอาจทำให้ธนาคารมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นได้ นอกจากนี้ยังพบว่า ค่าตอบแทนพนักงานมีความสัมพันธ์กับกำไรสุทธิ หากธนาคารจ่ายค่าตอบแทนให้พนักงานเพิ่มขึ้นปีละ 1 ล้านบาท จะทำให้มีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 676,800 บาท สำหรับธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็กนั้น ถ้ามีพนักงานเพิ่มขึ้นปีละ 1 คน ธนาคารจะมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้น 1.0039 ล้านบาทต่อปี และถ้าพนักงานได้ฝึกอบรมเพิ่มขึ้นปีละ 1 หลักสูตร ธนาคารจะมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นถึง 10.2665 ล้านบาท จะเห็นได้ว่า การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงานส่งผลต่อกำไรสุทธิทั้งธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่และขนาดเล็ก แต่ส่งผลต่อธนาคารขนาดใหญ่มากกว่าจากการที่ธนาคารขนาดใหญ่จ่ายค่าฝึกอบรมให้กับพนักงานมากกว่า ซึ่งมีจำนวนพนักงาน จำนวนชั่วโมงอบรมต่อปีและจำนวนหลักสูตรต่อปีมากกว่าธนาคารขนาดเล็ก

คำสำคัญ: การฝึกอบรมขณะปฏิบัติงาน ผลผลิตภาพแรงงาน

*นักศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรุรกิจ คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

118 หมู่ 3 ถนนเสรีไทย แขวงคลองจั่น เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240

Email: Pananya.distapan@gmail.com

On-the-Job Training and Productivity of Thai Commercial Bank Officers

*Pananya Distapan**

Abstract

The study of the effects of on-the-job training on productivity of Thai commercial bank officers is based on the conceptual framework of greater labor productivity and reduced marginal cost. Results of panel data analysis on large and small Thai commercial banks from 2009 to 2018 find that for large banks, an additional training hour in a year will depress net profits (assumed to be a proxy for labor productivity here) 427.8739 million Thai Baht. Such drop could be interpreted as the opportunity cost of trainees rather than performing the tasks and generating revenues and profits for the banks. On the other hand, an annual pay raise of 1 Million Thai Baht will lead to higher net profits for an amount of 676,800 Thai Baht. For small Thai banks, an additional officer employed in a year will result in an increase in net profits for an amount of 1.0039 million Thai Baht. Profits will be much higher for an amount of 10.2665 million Thai Baht if small bank officers take 1 additional training lesson annually. Evidently, on-the-job training affects Thai banks' net profits, particularly large banks possibly because they pay for the training, in terms of training courses and hours, more than their small counterparts.

Keywords: On-the-Job Training, Labor Productivity

*Graduate Student in Business Economics, School of Development Economics,
National Institute of Development Administration
118 Moo 3, Serihai Road, Klong-Chan, Bangkok, Bangkok 10240
Email: Pananya.distapan@gmail.com